

Европейски съюз

ПРОЕКТ BG051PO001-5.2.15-0008-CO001

„Изграждане на комплекс за социално-здравни услуги за деца от 0 до 3 години и техните семейства „Св. Параскева“ в Столична община”

Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси” 2007-2013г.

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”, съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Европейски социален фонд

МЕТОДИЧЕСКИ НАРЪЧНИК

за предоставяне на услугата „Център за ранна интервенция и дневна грижа за деца в риск и деца с увреждания“ в КСЗУДС „Св. Параскева“

Стр. | 1

1. Същност и цели на услугата

Ранната детска интервенция е услуга, която е насочена към стимулиране на развитието на деца от раждането до 3-годишна възраст. Тя е насочена към деца с трудности в развитието и техните семейства. Услугите започват възможно най-рано и помагат на децата да достигнат пълния си потенциал. Услугите се основават на приоритетите на семейството и на нуждите на детето и се предоставят в естествената среда на детето. Услугите за ранна интервенция превръщат взаимодействията от ежедневието във възможности за децата да учат и да се развиват. Работата помага на децата да развиват различни умения като ползва за основа силните страни на детето и семейството. Услугите включват помощ за развитие на двигателни умения (преобръщане, пълзене, ходене, хващане на предмети); комуникативни умения (жестове, говорене, разбиране); познавателни умения (решаване на проблеми, учене); умения за самообслужване, социално и емоционално развитие и поведение. С детето работят родителите, защото те познават най-добре детето си и постигат най-големи резултати през емоционалната връзка с детето. Те получават насоки и подкрепа за това от специалист ранна интервенция.

Дневната грижа за деца с увреждания предоставя цялостно обгрижване на детето (целодневно или почасово) на територията на Центъра. Центърът гарантира сигурна грижа и организация на ежедневието на детето, което насърчава развитие и приятните емоции у децата. Забавленията са важна част от цялостната грижа за децата. Услугите в дневния център са преходни и с тях се цели подкрепа към детето и семейството за включване на детето в услугите в общността – ясли, детски градини. Специализираните интервенции към децата в Центъра се извършва по модела на ранната интервенция от екипа по ранна интервенция.

2. Регламент на услугата в България

Услугата Дневен център съществува в България от 15 години и е широко разпространена. Регламентирана е в ППЗСП като услуга, която се предоставя в общността и е включена в номенклатурата на финансираните услуги като делегирана от държавата дейност. Въпреки това към момента няма утвърдена методик за работата им. Съществуват много аспекти на работата на дневните центрове, които се решават по различен начин в различните общини. Има изработена методика по проект „Посока Семейство“ на МЗ за услугата, тя не е утвърдена и има препоръчителен характер. Приложими и съответно със задължителен характер са Методическите насоки на АСП за работа на специализираните институции за социални услуги и социални услуги в общността по изпълнение на стандартите и критериите за здравни грижи и Методическите насоки за работа на специализираните институции за социални услуги и социални услуги в общността по изпълнение на стандартите и критериите за хранене.

Европейски съюз

ПРОЕКТ BG051PO001-5.2.15-0008-CO001

„Изграждане на комплекс за социално-здравни услуги за деца от 0 до 3 години и техните семейства „Св. Параскева“ в Столична община”

Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси” 2007-2013г.

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”, съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Европейски социален фонд

Услугата Ранна детска интервенция не е регламентирана в българското законодателство. Има реализирани пилотни модели на услугата от Фондация „За Нашите Деца“ и фондация Карин Дом и др. На база актуалното законодателство услугата ранна детска интервенция може да се предоставя като част от дейностите на регламентираните услуги ЦОП, ЦСРИ и Дневен център, но това е компромисен вариант. Има изработена методика по проект „Посока Семейство“ на МЗ за услугата, тя не е утвърдена и има препоръчителен характер.

Стр. | 2

Приложимо специфично законодателство към услугите ранна интервенция и дневна грижа: Закона за закрила на детето, Правилника за неговото прилагане и Наредба за критериите и стандартите за СУДС.

3. Работни задачи на услугата

Развитие на услуги за ранна детска интервенция и дневна грижа, както следва

Ранна детска интервенция	Дневен център
<ul style="list-style-type: none"> скрининг на развитието на детето домашни услуги за ранна интервенция към семействата на деца, нуждаещи се от подкрепа след скрининг; включително рехабилитация и домашни услуги от лекар 	<ul style="list-style-type: none"> почасова грижа и дневна грижа обучение на родители в грижи за детето асистенти на децата от резидентната услуга за участие в живота на общността – детска градина, ясли.

В рамките на проекта се очаква постигане на следния обем работа

- капацитет – 30 случая месечна заетост, от които 8 деца в дневна грижа;
- потребители – 30 деца и техните семейства;

4. Целеви групи

Ранна детска интервенция	Дневен център
<ul style="list-style-type: none"> деца от 0 до 3 години с трудности в развитието (увреждане) и техните семейства; новородени недоносени деца и техните семейства; деца, за които има риск или изоставане в развитието и техните семейства; 	<ul style="list-style-type: none"> деца от 0 до 3 години с трудности в развитието (увреждане) и техните семейства; деца от 3 до 7 години, настанени в резидентната услуга в КСЗУДС „Св. Параскева“

5. Критерии за достъп

Ранна детска интервенция	Дневен център
Достъпът до услугите е широк и е съобразно целевите групи.	<p>Дневна грижа се ползва с насочване от ОЗД</p> <ul style="list-style-type: none"> Деца от резидентната услуга в КСЗУДС

Европейски съюз

ПРОЕКТ BG051PO001-5.2.15-0008-CO001

„Изграждане на комплекс за социално-здравни услуги за деца от 0 до 3 години и техните семейства „Св. Параскева“ в Столична община”

Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси” 2007-2013г.

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”, съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Европейски социален фонд

<p>Насочванията към услуги постъпват от:</p> <ul style="list-style-type: none"> • заявка от родители и насочвания от родители на родители; • ЦМДЗ и СКЦ; • лични лекари и други здравни специалисти; • родилни и отделения за новородени и недоносени бебета. 	<p>имат приоритетен достъп; по заявка на резидентната услуга.</p> <ul style="list-style-type: none"> • За деца от семейства <ul style="list-style-type: none"> - приоритетно услугата се ползва от деца над 2 години; - за деца с трудности в развитието, условие е услугите за ранна интервенция да не са достатъчни от гледна точка нуждите на детето и семейството или грижата в дневния център е част от плана за изход от услугите за ранна интервенция; - за деца в риск от изоставяне, занемаряване и нужда от настаняване, за да се гарантират базови потребности на детето, условие е наличие на оценка от СКЦ и ясен план и активна работа със семейството.
---	--

Стр. | 3

6. Подходи за свързване с целевите групи и презентиране на услугите пред ключови аудитории

Услугите са специализирани и са планирани в относително малък обем. Затова ключов подход към включване на деца и семейства се очаква да бъде:

- насочването от ЦМДЗ и СКЦ
- Родилни отделения, отново през дежурства и споразумения, постигнати от СКЦ

При свободен капацитет, екипът предприема активна работа за промотиране на услугите за ранна детска интервенция пред общопрактикуващи лекари и установява практики за взаимодействие със здравни центрове и ДКЦ за насочване към скрининг на деца, за които има съмнения за изоставяне в развитието или родителите изразяват желание за извършване на скрининг.

7. Пакет за подкрепа към деца и семейства

Ранна детска интервенция

Услугите за ранна детска интервенция се предоставят съобразно Наръчника за ранна детска интервенция на фондация „За Нашите Деца“

Дневна грижа

<p>Грижа за дете (целодневна и почасова)</p>	<p>Осигуряване на грижа, която е:</p> <ul style="list-style-type: none"> - безопасна и удовлетворяваща базовите нужди на детето; - осигурява здравни грижи в домашна среда по предписание и указания; - максимално близка до семейната среда;
--	--

Европейски съюз

ПРОЕКТ BG051PO001-5.2.15-0008-CO001

„Изграждане на комплекс за социално-здравни услуги за деца от 0 до 3 години и техните семейства „Св. Параскева” в Столична община”

Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси” 2007-2013г.

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”, съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Европейски социален фонд

	<ul style="list-style-type: none"> - развиваща и стимулираща; - насърчаваща позитивните емоции и преживявания на детето;
Обучение на родители в грижи за детето	<p><i>С родителите на децата в дневния център и с ключовия обгрижващ за децата от резидентната услуга се работи по модела на ранната интервенция.</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - В дневния център се развиват краткосрочни интензивни програми за обучение на родители в умения за базови грижи за дете – хранене, къпане, обличане/ събличане и др. Програмите са подходящи за млади родители; родители без опит или с травматичен опит в грижа за малко дете. - В дневния център се развиват интензивни програми за обучение на родители (биологични, приемни, осиновителни) в грижи за деца със специални нужди. Обученията са насочени към развитие на умения за посрещане на специфичните нужди на детето – хранене със сонда; ползване на инхалатор; оказване на долекарска помощ при специфични състояния и др.
Асистиране на децата от резидентната услуга за участие в живота на общността	<p>Екипът осигурява придружаване и асистирана грижа за деца от резидентната услуга при посещение на детски заведения – ясли и детски градини. Целта е да се подкрепи детето в процеса на адаптация, както и да се подкрепи приемащото място – обгрижващи и деца за приемане на детето, разбиране и откликване на неговите нужди. Към персонала на яслата/ градината се предоставят и специфични обучения при нужда. Децата се придружават и за посещение на програми и услуги в общността – танцови групи, хипотерапия, хидротерапия, участие в събития и празници и др. Асистирането се извършва по ясно договорена програма.</p>

Стр. | 4

8. Документиране на работата по услугата – формуляри

Сигнатура	Име на формуляра
Ф1: ДГРИ	Формат на регистър на първоначални насочвания и заявки към програма „Ранна детска интервенция“ и дневна грижа
Ф2: ДГ	Формат на дневник за приемане и предаване на дете в центъра за дневна грижа
Ф3: ДГРИ	Споразумение за ползване на социални услуги и декларация за предоставяне на лични данни
Ф4: ДГ	Индивидуален план за грижа в центъра за дневна грижа
Ф5: ДГ	Ежедневни записки за дете в център за дневна грижа
Ф6: ДГ	Програма за обучение на родители в грижа за дете в дневна грижа
Ф7: ДГ	Програма за асистиране на деца при осигуряване на грижа и занимания

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

ПРОЕКТ BG051PO001-5.2.15-0008-CO001

„Изграждане на комплекс за социално-здравни услуги за деца от 0 до 3 години и техните семейства „Св. Параскева“ в Столична община”

Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси” 2007-2013г.

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”, съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Европейски социален фонд

	в услуги в общността
Ф8: РИ	Формуляр за първоначална заявка, оценяване на развитието и консултиране на семейство при работа в програма „Ранна детска интервенция“
Ф9: РИ	Оценка и индивидуален план за работа в програма „Ранна детска интервенция“
Ф10: РИ	Формуляр за домашно посещение по програма „Ранна детска интервенция“
Ф11: РИДГ	Доклад за оценка и преглед на извършена работата по програма „Ранна детска интервенция“ и дневна грижа

Стр. | 5

9. Алгоритъм за работа в Центъра за ранна интервенция и дневна грижа за деца в риск и деца с увреждания

Водеща е работата с детето и семейството по програма ранна детска интервенция. При нужда в плана за подкрепа се включва дневна грижа/ асистирание на дете и/ или програма за обучение на родители в грижа.

Етапи	Ранна интервенция		Дневна грижа		Асистира не на дете	Обуч. на р-ли
	Съдържание на работата	Формуляри	Съдържа -ние	Ф-ри		
Етап 1: Заявка	Дейности за свързване с целевите групи	Ф1: ДГРИ				
Етап 2: Оценяване и първоначал на подкрепа	Първоначален контакт със семейството. Скрининг на развитието на детето. Оценяване на нуждите от следваща подкрепа и дневна грижа	Ф3: ДГРИ (за периода на скрининг) Ф8: РИ (до 2 месеца от началото на работа) РП (при стартиране на скрининг)				
Етап 3: Договаряне на план за подкрепа	Договаряне със семейството на план за развитие на детето	Ф3: ДГРИ Ф9: РИ (до 6 месеца)	Договаря не на план за грижа	Ф4: ДГ (месечен преглед)	Ф7: ДГ (месечен преглед)	Ф6: ДГ
Етап 4: Предоставя не на услуги	Домашни посещения	Ф10: РИ	Дневна грижа	Ф2: ДГ Ф5: ДГ	Ф2: ДГ Ф5: ДГ	
Етап 5: Преглед и приключван е на работата	Среща със семейството и други обвързани със случая лица. Извършва се минимум веднъж на 6 месеца	Протокол от среща Ф11: РИДГ				

Европейски съюз

ПРОЕКТ BG051PO001-5.2.15-0008-CO001

„Изграждане на комплекс за социално-здравни услуги за деца от 0 до 3 години и техните семейства „Св. Параскева“ в Столична община”

Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси” 2007-2013г.

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”, съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Европейски социален фонд

10. Основни функции на екипа в услугата

1. Ръководител екип социална работа

- Управлява Семейно-консултативния център и Центъра за ранна интервенция и дневна грижа за деца в риск и деца с увреждания
- Гарантира изпълнение на целите и задачите на екипите под негово управление
- Пряк ръководител и ментор е на Ст. СР в СКЦ и екипа на ЦРИ и дневна грижа
- организира процеса по планиране и отчетност на услугите, които управлява
- осъществява мониторинг на дейността на екипите съобразно въведените в КСЗУДС правила.
- отговаря за изграждане и развитие на мрежа около услугите, които управлява – институции, общностни лидери, услуги.
- координира работата на екипите, които управлява с останалите екипи в КСЗУДС и с другите услуги на ФЗНД.

2. Специалист Ранна интервенция

- извършва скрининг на развитието на деца
- предоставя услуги за ранна интервенция в дома на семействата
- предоставя консултиране към семейства на новородени деца с увреждания, недоносеност или други състояния, които предполагат трудности в развитието

3. Логопед

- предоставя услуги за ранна интервенция в домашна среда
- предоставя логопедични услуги за деца в дневния център
- предоставя услуги по ранна интервенция през своята компетентност и управлява случаи по ранна интервенция

4. Рехабилитатор

- предоставя услуги за ранна интервенция в домашна среда
- предоставя услуги за двигателно развитие на деца в дневния център
- предоставя услуги по ранна интервенция през своята компетентност и управлява случаи по ранна интервенция

5. Специален педагог

- организира грижата за децата в дневна грижа и техните индивидуални програми
- договаря услугите и графика със семействата на децата в услугата
- организира и води занимателни и игрови дейности с децата
- ментор е на детегледача
- води документация за работата с децата и семействата в дневната грижа
- предоставя услуги по ранна интервенция през своята компетентност и управлява случаи по ранна интервенция

6. Детегледач

- предоставя грижа за децата в центъра

Европейски съюз

ПРОЕКТ BG051PO001-5.2.15-0008-CO001

„Изграждане на комплекс за социално-здравни услуги за деца от 0 до 3 години и техните семейства „Св. Параскева“ в Столична община”

Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси” 2007-2013г.

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”, съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Европейски социален фонд

11. Организация на помещенията и пространството на услугата в КСЗУДС „Св. Параскева“

За целите на услугата е необходимо

- обособяване на работни места за екипа на услугата;
- стая за семейна работа, която позволява обучение в умения в грижа за дете – къпане, смяна на пелени, масаж, хранене
- зала за групи от около 10 – 15 човека (може да се ползва по график общо за КСЗУДС помещение за групова работа)
- пространство за дневна грижа за 8 деца с обособени:
 - индивидуални пространства за всяко дете – кът за спане, лични вещи;
 - дневна, в която могат да играят и общуват 8 деца едновременно;
 - кухненски бокс за приготвяне на храна;
 - трапезария, в която може да се организира групово и индивидуално хранене на децата според режима и нуждите
 - санитарни помещения;

Стр. | 7

12. Списък с документи, които са приложими към услугата

1. Конвенцията на ООН за правата на детето
2. Стратегия „Визия за деинституционализация на децата в България“
3. Закон за социалното подпомагане и ППЗСП
4. Закон за закрила на детето и ППЗЗД
5. Наредба за критериите и стандартите за социални услуги за деца
6. Наредба за условията и реда за осъществяване на мерки за предотвратяване на изоставянето на деца и настаняването им в институции, както и за тяхната реинтеграция.
7. Методическо ръководство по превенция на изоставянето на деца на ниво родилно отделение, ДАЗД
8. Методически насоки за работа на специализираните институции за социални услуги и социални услуги в общността по изпълнение на стандартите и критериите за хранене, изх. № 9100 – 154/ 30.05.2007 г.
9. Методически насоки за работа на специализираните институции за социални услуги и социални услуги в общността по изпълнение на стандартите и критериите за здравни грижи, АСП, изх. № 9100 – 209/ 13.08.2017 г.
10. Методология на МЗ за център за ранна интервенция за деца от 0 до 3 години
11. Методология на МЗ за дневен център за деца до 3 г. с увреждания
12. Наръчник по ранна детска интервенция на фондация „За Нашите Деца“
13. Методика на фондация „За Нашите Деца“ за работа по превенция на изоставянето в предродилни и родилни отделения в болниците и предродилна интервенция
14. Наръчници по останалите услуги в КСЗУДС и методиките на МЗ за тях
15. Правилник на КСЗУДС „Св. Параскева“
16. Правилник за вътрешния трудов ред на организацията работодател

Приложения:

1. Формуляри за работа

Последна актуализация на документа: 12.01.2015 г.